

kunne ſige; men der, hvor jeg er valgt, og i de nærmeste Kredse der omkring — de ligge rigtig nok Nord for Lov og Ret — var Forholdet i Virkeligheden ſaaledes, at Ordſiftet mellem Kandidaterne — der var en Høiremand og en Venſtremand — fandt Sted paa ordentlig og rolig Maade, og jeg tror ogſaa at have bemærket, at de Udtalelſer, der kom fra Kandidaterne og deres Stillere og Interpellanter, gjorde i alt Fald et viſt Indtryk. Jeg tror, det maa ſiges, at der over hele Landet, ogſaa i Aſſens-Kredsen, har været et større eller mindre Antal Velgere, ſom ikke kom til Valgbehandlingen med en beſtemt forudſatt Mening, men i den Tanke: Vi ville høre Kandidaterne og ſe, hvad Indtryk de gjøre paa os, og deraf lade os beſtemme. Saaledes hør det jo være, og ſaaledes tror jeg, at det har været paa mangfoldige Steder i Landet ogſaa den 3die Januar. Men er dette Tilfældet, ſaa beder jeg de Herrer betænke, om det dog ikke er meget ſandſynligt, at Stemningen i dette Tilfælde kan være bleven paavirket til Bedſte for den valgte Kandidat imod den ſaldne ved, hvad der er foregaaet. Det er jo tilſtrækkelig oplyſt, at den valgte Kandidat — jeg ſkal tilſpise, at det ſtaaer i den valgte Kandidats egen Avis — under Viſald fra Forſamlingen udtalte en varm Sympathi for Fernbanen, at han udtalte en Misbilligelse af, hvad der var fremført af min ærede Side-mand til Venſtre (Holſtein-Ledreborg) og brugte diſſe Udtalelſer ſom et Behøffel for Angreb paa det Parti, hvortil det ærede Medlem og den ſaldne Kandidat høre. Naar nu Forſamlingen bemærkede, at den ſaldne Kandidat ikke havde et Ord at ſige til dette, ſaa forekommer det mig høiſt rimeligt, at Mange, der gif ubefømte til Valget, kunne have ladet ſig bevæge til enten at lade være at ſtemme eller at ſtemme for den valgte Kandidat, medens de, derſom hans Udtalelſer vare blevene imødegaaede, vilde have ſtemt for den ſaldne Kandidat. Dette tror jeg ikke vil kunne benegtes, og naar det ærede Medlem for Kjøbenhavn's Iſte Valgkreds (Rimeſtad) med ſtor Suffiſance har udtalt i Betænkningen, at intet Menneſke kan tro, at de Udtalelſer, der vare fremkomne, vilde have havt Indflydelse, ſaa blev det ærede Medlem os igaar Bevist ſkyldig for denne Udtalelſes Rigtighed. Og jeg ſkal indrømme det ærede Medlem, at det ikke er muligt at føre Bevis for den. Det gaar med Folkſtemninger, ligeſom Kong David ſiger om Vinden: Man veed ikke, hvorfra den kommer, og ikke, hvorhen den blæſer. Det er alſaa ganſke urigtigt, naar det ærede Medlem fra Kolding (Berg) ſiger, at den ſaldne Kandidat burde have ſøgt Dplyſninger om dette Punkt. Det ærede Medlem ſiger, at han har havt Anledning dertil; thi han blev ſpurgt, hvilke Bidner han vilde have afhørt. Det er ganſke rigtigt; den Dommer, ſom ledede

Underſøgelſerne, var henſynsfuld og upartiſt og henvendte ſig fiſt til den ſaldne Kandidat og bad ham netop om at opgive, hvilke Bidner han viſkede afhørte. Men det var en Umulighed for Underſøgelſesdommeren at afhøre Bidner om dette Punkt, allerede af den Grund, at der i de Dplyſninger, ſom vare forlangte her fra Udvalget, ikke var medoptaget noget Saadant. Havde det ærede Medlem fra Kolding, ſom er Medlem af Udvalget, lagt Bægt paa, at der ſkulde have været ſøgt Dplyſninger om dette Punkt, ſaa havde det været hans Sag paa et tidligere Stadium, nemlig i Udvalget, at gjøre opmærksom paa, at ogſaa dette Punkt burde medtages blandt de Sager, om hvilke man viſkede Dplyſninger. Jeg og mine Meningsfæller havde ingen Grund til at fremkomme med Paafand om, at ogſaa dette Punkt ſkulde optages; vi vide alſor vel, hvor umuligt det vilde være at konſtatere dette. Det er og bliver kun en Skønſag, i den Henſeende maa Thinget og de enkelte Medlemmer danne ſig en Mening, ſom de bedſt kunne. Af hvad der foreligger i Akterne ſes Intet, og kan der Intet ſes derom. Det beror paa en Kombination af de forſkjellige Omſtandigheder, navnlig paa, hvad Bægt man vil tillægge dette, at Ordet, det frie Ord, er negtet paa et Tidspunkt, hvor det var allermeſt nødvendigt, at det blev givet, da der var kommen Udtalelſer frem, der maatte, ſkulde og burde imødegaaes, hvad Bægt man alſaa vil tillægge det, naar det kun var nødvendigt, at 7 Stemmer gif over fra den valgte til den ſaldne Kandidat, om det ikke kan antages, at der ikke alene, ſom det ærede Medlem fra Kolding ſiger, var en Mulighed, men, ſom vi ſige, en Sandſynlighed for, at Valget vilde have faaet et andet Udfald, derſom der var kommen en Udtalelſe fra den ſaldne Kandidats Side. I ſaa Fald maa det antages, at, naar der blot er en Mulighed for, at Udfaldet af Valget vilde være blevet anderledes, er det vor Pligt i Henhold til tidligere Afgjørelſer her i Thinget at ſørge for, at der bliver valgt om igjen, idet det nemlig kan konſtateres, at det altid har været Skik og Brug i Thinget, at, naar der var Lov om, hvorvidt et Valg var gyldigt eller ikke, var det nødvendigt, at Valget blev foretaget om igjen. Jeg holder lige ſaa lidt ſom det ærede Medlem for Kjøbenhavn's Iſte Valgkreds (Rimeſtad) af Dplyſninger her i Thinget, og jeg ſkal ikke plage det ærede Medlem eller andre ærede Medlemmer med Dplyſninger, førend det bliver nødvendigt; men jeg ſkal tillade mig at henviſe til en Udtalelſe af det ærede Medlems Kollega i Udvalget, det ærede Medlem fra Viborg (Klein). Det var en Udtalelſe, hvori han ſandt og rigtigt, ſom altid i den Slags Sager, udtalte, at man ſkyldte ikke den ſaldne Kandidat, men Valgkredsen, naar der var Lov om, hvorvidt den valgte Kandidat virkelig var et rigtigt Udtryk for Velgernes Majoritet, at lade Valget gaa om igjen,